

Szemle

Társadalmi, színházi és művészeti hetilap :- Szerkeszti: Magyar László

II. évf.

S
Z
E
G
E
D
1
9
2
9
M
Á
R
C
I
U
S

Iksz urat „palira vette“ a soffőr

Egy barát mindig közel van

Izgalmas tavaszi kaland

Egy szegedi ex-kereskedő furfangos kenyérkeresete

Dongó Szilaj **Máté** a kritikapályázat győztese

Megkerült Dankó Pista hegedüje

A város és a székek

Versek, tárcák, színházi és társadalmi riportok, fényképek, karcolatok

13. sz.

2

2

**A jó sütemények
fűszerkeveréke**

**KELEMES
FÜSZERKEVERÉKEK KIVÁNNUNK!**

Dr. Oetker

GYÁRTMÁNYAIBÓLKÉSZÜNEK.

**KÉRJE
MINDEN FÜSZERKERESKEDÉSSEN**

a most megjelent

148 receptet tartalmazó, színes képekkel illusztrált

dr. OETKER-féle

RECEPTKÖNYVET

Ara 30 fillér.

Ha a FÜSZERESNÉL NINCS, forduljon közvetlen hozzánk:

dr. OETKER, A. gyárhoz Budapest, VIII. Confi-u. 25.

Δ 127 receptet tartalmazó, „Hogyan készül a jó sütemény?” című könyvrésztét kívánatra tovább is ingyen és bérmentve küldi.

Homolóra

Ilusztrált társadalmi, színházi és művészeti hetilap - Felelős szerkesztő: Magyar László

Előfizetési díj egy hónapra 1.60 P. negyedévre 4.60 P. fél évre 9.- P. egész évre 18.- P.

Szerkesztőség: Oroszlán uca 4. III. em. 9. Telefon: 18-12.

Kiadóhivatal: Tisza Lajos-körút 71. szám. Telefon: 8-95.

Megjelenik minden szombaton délután

Nagyhét

A leghatalmasabb, a legmegrázóbb és a legfelemelőbb embertragédia a Nagyhét, amelynek rettenetességét fokozza, hogy előjátéka újjongás, öröm, utójátéka pedig felszabadulás, glória.

Virágvasárnap. A krisztus-legenda legszebb, legpoétikusabb napja. Ragyogó, színes, virágillatos előjáték a nagy tragédiához. A szent város fehér országútján poroszkál a vemhes számár és viszi a végzet elé az Ember fiát, aki szomorú arccal, lehajtott fejjel bocsátja meg ezt a királyi ünnepést. A szürke számár lábai alatt süpedő szőnyeggé sűrűsödik az eléje hintett virág, hozsannává magasztosul az üdvívalgás és Jeruzsálem lakói színes köntöseiket terítik az utra.

És az ember fia szomorúan, lehajtott fejjel megy a Végzet útján. Amint közeledik a szent, a bűnös város felé, az újjongó, rivalgó, gyülő tömeg sorfala között, egyszer csak megáll, lehajol és felemel magához egy kis fiút. Megsimogatja a gyerek megilletődött ar-

cát, majd szeliden magához szorítja és végtelen, fájdalmas szeretettel csókolja meg.

Az Ember fia az életet csókolta meg.

Ezt a jelenetet nem örökíti meg az evangélium, pedig megtörtént, meg kellett történnie, hiszen annyira szerette a kisdedeket.

Azután következtek a nagy napok, az egyik bitoros volt az örömtől, az újjongástól, a másik barna a csaiódástól, a harmadik fekete az árulástól. És elkövetkezett a Nagypéntek, a tragédia beteljesedése. Az Ember fia szeliden, lehajtott fejjel állt a gyűlölet lángtengerében. Nem nézett az eltorzult, kiáltozó, kegyetlen emberarcokba, mert félt, hogy sokat felismer a virágvasárnap i újjongók, hozsannázók közül. A proconzul márványgalériás udvarának szürke porát nézte és elszáradt, megfakult virágszirmokat keresett a vasárnap i virághintés idevédt maradványait.

Azután megindult a kereszttel a ko-

ponyák hegye felé, nem hallotta a tömeg vérszomjas, gunyos röhögését, csak ment roskadozva, fáradtan és minden lépése már megváltás volt.

Végtelen szeretet lángolt fel a szívében és akik látták az uton a szemét, azok megbüvölve hallgattak el, azok elfelejtettek széthuzódni, azok szégyenkezve, sápadtan, eszelősen osontak el és bujtak meg valahol messze, ahonnan nem látszik a véres ut, a meg-

feszített igazság és a megszegyenített élet.

Aztán beteljesedett.

Az elfeketült égre sápadt fényel rajzolódott fel a megváltás keresztje és egyre erősödő fényével bevilágította az elkövetkező ezredéveket.

Harmadnapra pedig, husvét vasárnapján, halottaiból föltámadt az Ember fia!

Egy szegedi ex-kereskedő pörösködése régi vevőivel avagy miért nem szabad eldobálni a kifizetett számlákat

Él Szegeden egy furcsa kereskedő, akit többször fölemeltek, de mindannyiszor földresujtottak ismét a váltakozó konjunkturák. Volt már nagyon gazdag — a gazdagság tekintélyt, becsületet jelent erre, mifelénk — de volt ágrólszakadt szegény is, a kinek problémát jelentett a mindennapi kenyér gondja is. A neve nem fontos, mert hiszen tipust jelent, a mai felborult világ egyik embertípusát.

Ez a kereskedő most ismét a földön fetreng, miután megrendezett néhány kényszeregyezséget, csődöt és egyéb hasonló vagyonmentő akciókat. Életkedvét azonban nem vesztette el. Új kereseti lehetőségeket és formulákat fundált ki és hajdani, meglehetősen széles üzletkörének romjait használja fel most pénzszerzésre, amelynek egész furcsa módját fedezte fel.

Valamikor igen széles köre volt a jó ur üzletének. Vevőköre a város minden rendű és rangú társadalmából rekrutálódott. Amikor azután a hitelezők elárvereztették a hajdan forgalmas üzletet, a kereskedő foglalkozás és kereset nélkül maradt, sőt lakásából is kitétek, pedig a konjunkturák korszakában keleti kényelemmel ren-

dezte be hatalmas, többszörösen kibővített lakását. Mindent elveszített és családjával együtt egy hónapos szobában huzódott meg. A régi dicsőség dokumentumai közül semmi mást nem vitt ide magával, mint hajdani üzletének megviselt főkönyveit és pénztári naplóit.

Ezekre, a szakértőkkel többszörösen felülvizsgált könyvekre baziroszta uj, egészen eredeti egzisztenciáját. Hajdani vevői közül a tehetősebbek egy szép napon udvarias hangu **felszólító levelet kaptak tőle**. A levél arról szólt, hogy a méltóságos, vagy nagyságos vevő urak annakidején, **két-három-négy öt-hat-hét, sőt nyolc esztendővel ezelőtt vásároltak tőle bizonyos holmikat, de a vételár egy jelentéktelen részével, valószínűleg jóhiszemű feledékenységből, adóság maradtak**. Nem nagy az összeg, nem is alkalmatlanokna ezzel a felszólító levéllel, ha éppen nem vergődne kellemetlen pénzzavarban. Mivel azonban könyvei átvizsgálása alkalmával a méltóságos, vagy a nagyságos vevő urak b. számáján találtatott az a kiegyenlítettlen tiz-husz pengő, hát teljes tisztelettel felkéri, hogy **három nap alatt annál is**

inkább méltóztassanak kiegyenliteni, mert ellenkező esetben, a legnagyobb sajnálattal bár, de kénytelen lesz a törvényes utra térni

A felszólított hajdani vevők egy része, még pedig a kényelmesebb része, arcizomrándulás nélkül fizette ki a kért összeget, voltak azonban olyanok is, akik kééltelkedni bátorkodtak a követelés jogosságában és hallgatással válaszoltak a felszólításra.

Az élelmes ex-kereskedő azonban nem elégedett meg ezzel a hallgatással. Tömegesen panaszkolta be „nem fizető adósaít” a községi bíróságnál. A panaszt felvette a bíróság, kitzúte a tárgyalást, arra megidézte a feleket és rendszerint a panaszos által kért összeget meg is ítélte, mivel a panaszoltak nem tudták szaldirozott számlával igazolni, hogy az évekkel ezelőtt vásárolt portéka árát hiánytalanul kifizették. Nem mindenki őriz meg ezeket a régi számlákat és ebből az okos logikával dolgozó furfang kényelmesen kovácsolhatja meg a maga illegitim, vagy legitim tőkejét. A követelés jogosságát esetleg az üzleti könyvekkel is hajlandó a tárgyaláson igazolni.

A hajdani vevők mérgesek, szitkozódznak, átkozzák magukban könnyel-

müségüket, hogy nem őrizték meg a régi számlákat, de nem tehetnek mást, fogcsikorgatva kifizetik a megítélt összegeket.

Az ex-kereskedő trükkje eredeti, de azért nem egyedülvaló. A mai idők rendszerré fejlesztették a pénzszerzésnek ezt a módját. Sokan panaszknak az utóbbi időben, hogy az egyik bu dapesti kiadóvállalattól kapnak fizetési meghagyásokat állítólagos háboru-előtti követelés kiegyenlítéséért. A derék kiadó valami lekszikont, vagy valami gyűjeményes diszkiadást adott ki tíz-husz évvel ezelőtt természetesen kényelmes fizetési feltételekkel, részletre. A könyvek már régen elrongyolódtak, a lekszikon elavult, a kifizetett részletnyugtákat elsöpörte a világháboru orkánja és ma már senki sem tudja bebizonyítani, hogy egyetlen részlettel sem maradt adós, mindent kifizetett az utolsó aranyfiliérig.

Tehát jönnek a fizetési felszólítások a járásbirósági idézők és fizetni kell a pörölt állítólagos adósságot a perkölt-ségekkel, az ügyvédi költségekkel és az esetleges végrehajási költségekkel együtt.

Ez ellen a lelkiismeretlen kalózkodás ellen pedig kéne tenni valamit.

Karácsonyi könyörgés

Uram, bocsásd meg, két karácsony ested
A koresma asztaloknál virrasztottam át,
De kint hideg volt — tán farkasok lestek
S a sors nem volt még soha hozzám
mostohább.

Rohantak a borgőzön és a füstön át,
Arrák mint én és éppen olyan rongyosak,
De befogadtak, mikor ide jöttem
S rohant velünk egy szörnyű, részeg
gyorsvonat.

Panaszunk is volt, — bús káromkodások,
Rohantak a borgőzön és a füstön át,
Leszidtunk, mint rossz ácsot s rossz kovácsot,
Hogy verj tovább is, ha úgy tetszik s üss
tovább.

Most éppen oly szegényen és leverten,
Állok és minden gyűlkos kése felsebez,
Bocsásd meg, hogy oly sok gazt elsepertem,
Uram, holnap újra karácsony este lesz.

RAB GÉZA.

„Egy barát mindig közel van“, Szegeden szeretne elhelyezkedni az Údvahadsereg egyik hadnagya, aki inkább nyomorog, semhogy tovább hazudjon

Alig lehet több husz évesnél, talán még annyi sincsen. Hosszu szöke haja gyerekes rendetlenséggel csüng az arcába kopott fekete kalap alól, a homloka azonban csupa ránc és a nézésébe is van valami öreges komolyság.

Nemrégen még az Údvahadsereg hadnagya volt. Egyenruháját még most is viseli, mert egyelőre nincs más ruhája.

S. Lajosnak hívják. Három évet töltött az Údvahadsereg szolgálatában. Volt Bécsben, Berlinben és Drezdában. Jelenleg állás nélküli műszerész, alig van egy darab kenyerre valója, az egyik külvárosi tömeglakásban lakik és szorgalmas látogatója a hatósági munkaközvetítőnek.

Viselkedésében sok van a sokat szenvedett emberek bátorságából. Első pillanatban egy kissé bizalmatlan ugyan, de egy pár perc múlva enged a bizalmatlansága és mesélni kezd furcsa, viszontagságokban gazdag multjáról.

Tizenhétéves lehettem akkor — mondja S. Lajos — árva fiu voltam, senkim se volt s sehogysem tudtam boldogulni. Ujévig csak ment valahogy a sorom, ujév után azonban a legsötétebb nyomorúságba jutottam. Egész nap állás után szaladgáltam és minden este ugyanavval a sikertelenséggel ballagtam haza. Elképzelheti, mennyire el voltam keseredve.

Egy délután éppen arra gondoltam, hogy a villamos alá fekszem s ekkor történt, hogy a Cálvin téren egy furcsa éneklő gyülekezetre lettem figyelmes. Lehettek vagy huszan és valamennyien egy dalt énekeltek:

**Egy barát mindig közel van
Sose félj, sose félj, ó halleluja.**

Kissé gunyos mosoly vonul el az arcán.

— Ennek a delognak dültem be — mondja mosolyogva. — Közéjük álltam énekelni s velük mentem, amikor elindultak, hogy rátaláljak arra a közeli barátira. **Igy kerültem az Údvahadseregbe.** Egy évig mást se csináltam, mint suroltam, sepertem, énekeltem s imádkoztam.

Főlebbvalóim hamar megszerettek s így történt, hogy egy évi nehéz munka után a berlini tiszti iskolába kerültem s hadnagy lettem. Vezettem az éjszakai szeretet-razziákat, beszédet mondtam, az uccasarkokon énekeltem arról a bizonyos barátiról, aki mindig közel van és szorgalmasan hallelujáztam hozzá. Ezért heti 24 pengőt s ingyen lakást kaptam. Eleinte Bécsben és Drezdában harcoltam az üdvért, végül Berlinben. Ott azonban már teljesen jól laktam velük.

— Pedig egész szép karrier előtt állottam — jegyezte meg mosolyogva.

— Igen, gyönyörű karrier előtt.

— Alig voltam husz éves, teli életkedvvel és élni akarással és mint hadnagy, éppen elég bepillantást nyertem a szennyesükbe. Számitó bohócok azok, uram, akik még az Istenből is üzletet csinálnak.

De hiszen több hasznos emberbaráti intézménye van.

— Már amennyiben azokat emberbaráti intézményeknek lehet nevezni. Hogy csak egyet is említsek, vegyük például a pesti menhelyeket. Akkor, amikor ötven-hatvan fillérért

lehet másutt éjszakára szállást szerezni, ugyanakkor az náluk nyolevan fillérbe kerül.

— De hiszen én tíz fillérről hallottam.

— Hogyne, tíz fillérért kapni egy asztalt, vagy egy széket takaró és minden nélkül, hacsak a fagyhullámot hozzá nem számítjuk.

— És az ebéd?

— Az is üzlet. Amikor az étkezdékben husz fillér egy adag főzelék, ők huszonnyolcat kérnek érte s amellett előre főznek két hétre úgy, hogy csak a legkritkább esetben lehet náluk friss ételt kapni.

Munkát kereső emberek mozgolódnak körülöttünk, haza felé tartanak, mert egy óra s ilyenkor zárják a munkaközvetítőt. Mi is kimegyünk az uccán folytatjuk a beszélgetést.

— Mégsem helyeslem, hogy ott hagyta őket — mondom S. Lajosnak. — Náluk mégis volt 24 pengő fizetése és lakása, üzleti szempontba pedig manapság nem kunszt beleütközni. Kevés olyan hatalmas tőkével rendelkező vállalat van manapság, mint az üdvhadsereg.

— Éppen azért, uram, mert mind ezt máshol is megtalálom, csakhogy őszintébb, igazabb kivitelben.

Mikor elbucsuzom még hozzá teszi:

— És mert nagyon fájt, hogy azt a bizonyos barátot nem tudtam megtalálni közöttük. S valami kesernyész monoton gunnyal dudolta:

Egy barát mindég közel van
Sose félj, sose félj.

R. G.

A véletlen

Abban az időben, amikor az erkölcsrendészeti törvény még egészen újkeletű volt, történt velem ez a tragikomikus eset.

Künn a liget egyik magányos padján ültem hölgyemmel együtt. Ez a hely teljesen elhagyott volt, szerelmeseknek való. Sajnos, nem sokáig élvezhettük a magányt, mert amint én egy óvatlan pillanatban megcsókoltam partnernőm ajkát, hirtelen, mint a villám, elének toppant a csász.

Ez még nem lett volna baj, hisz' szó nélkül hátat fordított nekünk, de egyik kezét jelentőségeltelenül nyitott tenyérrel hátra nyújtotta, mint a másikkal, hadonászni kezdett a közelben járkáló rendőr felé:

— Biztos ur, biztos ur!

Én a kétségbeejtő helyzetben nem tehettem mást, mint kivettem nadrágom zsebéből azt a tízpengőt, amit könyvvásárlásra szántam és

gyorsan belecsuszattam a csász kérges tenyerébe. Alig vágta zsebre, a következő pillanatban hozzánk ért a rendőr.

— Kérem, biztos ur, — szólalt meg a csász, — legyen szives magyarázza meg az uraknak, hogy jutnak ki innen leghamarább az Arénautra . . .

A rendőr elmagyarázta a legrövidebb utírányt, mi pedig gyors léptekkel, szinte rohannak mentünk el arról az elátkozott helyről.

A szomorúság igazán csak akkor fogott el, amikor már elváltam partnernőtől és egyedül bandukoltam a villamos megálló felé.

Benn a kocsiban, amint a zsebembe nyulok, hogy kivegyem a szakaszjegy árát, valami papírosféléhez ért a kezem.

A tízpengős volt. Néhány pillanatig tartó álméltokdás után jöttem csak rá, hogy a csász kérges tenyerébe a nagy izgalomban két őszszehajtott villamosjegyet dugtam.

HERDA LÁSZLÓ,

Szivére szoritva szóktette át Romániából Dankó Pista hegedűjét egy kiüldözött magyar

Halálosan fáradt, őszbecsavarodott hajú ember botorkált le kedden reggel az Aradról jövő vonatról. Kezében zöldes-fekete ócska hegedűtokot szorongatott olyan féltő szeretettel, mintha legalább is az életét cipelné a kopott tokban.

A tokban pedig egy egyszerű cigányhegedű huzódott meg. Messze utról jött ez a hegedű, az őszbecsavarodott magyar, **Lengyel Balázs 60 kilométert gyalogolt vele, hogy elhozhassa Szegedre.**

Lengyel Balázs óvatosan bontogatja ki a tokot.

— **Dankó Pista hegedűje** — mondja áhitattal. **Szegednek hoztam Radnáról.**

A hegedű hátára elsárgult cédula van ragasztva, rajta az aláírás:

Dankó Pista.

Elmeséli Lengyel Balázs, hogy mi-kép került hozzá a hegedű.

A jelenlegi tulajdonosa: **Nicolits Döme**, 80 éves aradi ügyvéd, aki jelenleg Mária-Radnán lakik. Az öreg ur visszavonultan, a világtól elzárkózva él, egyedül, a Magyar Párt radnai tagozatának ügyeivel törődik.

A múlt héten utazott Lengyel Balázs Radnára és ott találkozott Nicolits Dömével, aki meghagyta, hogy egyik nap keresse föl, mert rá akar valamit bizni.

Az öreg ur ugyanis régen el akarta küldeni Magyarországra a hegedűt, amelyet éveken keresztül szent ereklyeként őrzött, de nem merte senkire sem rábízni.

Nehézen válok meg tőle — mondotta — **de már öreg vagyok** és szeretném elküldeni a szegedieknek **Dankó Pista hegedűjét.**

Az öregur egy kísérelvelet is adott a hegedű mellé.

Levelében aztán leírja, hogy miképen került hozzá a hegedű.

— **Évek hosszú sora óta kegyelettel érzöm Dankó Pista hegedűjét, melyen a magyar népdalok legszebb virágait megzenésítette** — írja Nicolits Döme.

Aztán leírja, hogy Dankó Pistával jó barátságban élt, aki ha Aradra jött, **mindég hozzá szállt.** Egy ilyen alkalomkor megtetszett neki Nicolits hegedűje és kölcsönkérte egy pár napra. **Cserében pedig otthagytá az ő legendás hegedűjét.** Visszaadni aztán már nem sikerült, mert Dankó Pista **egy-két napra rá meghalt.** Így maradt Nicolits tulajdonában. A hegedűnek nincs meg a vonója, mert azt Dankó Pista mindig magával hordta, még a cserénél sem adta át.

— **60 kilométert gyalogoltam vele,** — meséli Lengyel Balázs — **a szívemre szoritottam és, úgy hoztam. Szent fa ez, én még láttam Dankó Pista álla alatt sirni.**

Aztán elmondja, hogy **utközben majd el vették tőle a hegedűt,** csak mikor látták, hogy ócska jószág, akkor hagyták békén.

— **Inkább meghaltam volna, sem-hogy e nélkül érkeztem volna Szegedre.** Nem mertem volna soha többé Nicolits Döme szemébe nézni.

A legérdekesebb azonban az, hogy:

— **Nicolits Döménél még más Dankó-émlék is van.**

Most is őriz az öreg ur Radnán több kiadatlan, ismeretlen Dankó-nótát. Ezeket is elakartam hozni, de Nicolits beteg volt.

Visszacsomagolja a hegedűt, Dankó hires száraz-fáját, amelyen annyi gyönyörű dal kelt életre és amelyet azért küldött Nicolits Szegedre: „**hogy a Dankó Pista iránti kegyeletet ezzel is táplálja.**”

Játékszin

A Homokóra színházi melléklete

SZINÉSZ-PORTRÉK.

— K —

Veszely Pál

Második éve tagja a szegedi színháznak. Ez idő alatt a közönség anynyira megszerette ezt a talentumos sokoldalú színészt, hogy mindég tapsal köszönti, valahányszor színpadra lép.

Három műfajban operál sikerrel: operettben mint táncoskomikus, prózában mint epizódista és alkalmi operatőr is. Tánckómikusnak elsőrangú; tánca, hangja egyaránt kiváló, humora egyéniségéből fakad. Az idej társulat-

nak egyik főerőssége az, hogy jobbnál jobb epizódisták állanak az igazgatóság rendelkezésére. Ezek közül is ki kell emelni Veszely Pált, aki a legjelentetesebb szerepeket is egyaránt kiváló művészettel alakítja. Magánéletében komoly, elvonuló... Szereti a csendes polgári örömeket: nyáron horgász, télen kutyákat tenyészt. Sokkal büszkébb „Tökfejüre”, a díjat nyert szálkásszűrő tascokjára, mint legnagyobb sikereire. A színpadon ha-

talmas rutinnal dolgozik, minden mozdulatán meglátszik a tizéves színészi prakszis.

1917-ben leérettségizett, aztán bevonult katonának. Itt nem vitte tul magasra, de nem is volt rá ideje, mert egy év után leszerelt. Leszerelés után egy fillér és állás nélkül ödöngött Pécs uccáin többi leszerelt társával együtt. Egyik nap épp a színház előtt étált, mikor eszébe jutott, hogy a színészet is állás. Felment **Füredi Bélához** és jelentkezett. Táncolni jól tudott, de erre azt mondta Füredi:

— Az szép, de édes kevés...

Mivel énekelni is tudott, leszerződött, még pedig a legmaasabb kardalosi gázsira. Egy évi tevékenykedés után Pestre utazott és beiratkozott az Országos Színészegyesület iskolájába. Három hónapig tanulgatott, amikor megnyílt Budán a Várszínház és **Czakó Pál** leszerződtette táncoskomikusnak. Azt hitte, révbe van, pedig csak most következett az igazi megpróbáltatások ideje. A Várszínház két év alatt — „elkészült” s ő ott állott szerződés, pénz nélkül, épp olyan körülmények között, mint mikor leszerelt. De épp olyan körülmények között került a Pesti Hazai Takarékhöz is, mint annak idején a pécsi színházhoz. Bankfiu lett. A takarékbudai fiókjánál vezette a folyószámlákat addig, míg a konjunktura még nem bukott. A tőzsdei bessz őt is B. listára sodorta.

Ha valakit egyszer el kezd az élet dobálni, azzal aztán gözerövel labdázik. Ő a bankból egyenesen a Cyklop építő Rt.-hez került, kőműves-napszámossnak. Innen a sors a Kronenberger-fatelepre lökte, de meghagyta a napszámosi sorba. Itt veritékes munkával sem sikerült megszerezni a kenyérré való. Később garázs-mester lett, azután egy szomorú állomás következett: a sajtügynökség. Egyik tejcsar-

noknak lett az ügynöke. Nem tehet róla, hogy minden házból kidobták, a sors könyvébe úgy volt megírva, hogy ne adjon el egy falat sajtót se. Egy ilyen eiszmorodott pillanatában találkozott **Anday Ernővel**, aki beajánlotta őt **Mariházy Miklós** társulatához. Kaposvár és Sátoraljaujhely között pendlizett a társulat. Veszely Pál táncoskomikusnak itt sem volt szerencséje, mert szerződés és munka ugyan volt, de gázsí, az nem...

Ekkor ismét fővárosi színész lett. Első starja a ligeti Jókai szinkörnek, amelyik szoros összefüggésben áll a Feszty-körképpel s régen a barlangvasuttal, szemben a Dodgemmel fekszik. Itt találkozott vele e sorok írója is, akinek — mikor Veszely Pali meglátta őt a színpadról — kedélyesen leszólt:

— Szervusz! Hogy kerülsz ide? Na, majd szünetben beszélgetünk.

Ennek a kis-rögtönzésnek olyan sikere volt, hogy még e sorok íróját is megtapsolták.

Egy évig tartott a „játék a ligetben”. A közönség imádta. Minden föllépésekor elárasztották ajándékokkal: cigaretta, szivar, stb. záporozott esténként felé.

Egy nap az egyesület ügynökségénél találkozott **Tarnay Ernővel**, aki leszerződtette Szegedre.

Szegedre jövele után egy darabig nem kapott szerepet. Tarnay mindig azt hangoztatta, hogy csunya fiu és nem engedheti a közönség elé. Később aztán játszott, sőt többet, mint bárki más, pedig azóta nem sokat szépült. Nincs jóformán olyan este, hogy színpadra ne menne. Ezt Veszely Pali úgy magyarázza, hogy:

— Uglátszik a direktor megszokta az arcomat.

Szegeden alig ment darab, amiben ne játszott volna. Legkedvesebb szerepei: a **Cirkuszhercegnő**, **Orloy**,

Obsitos. Szeretné eljátszani a **Pillangó főhadnagy** Csollán önkéntesét és a **Doktor urban** Puzsért.

A Fővárosi Operett színház tavaly már le akarta tagjai sorába szerző-

tetni, egy napon mulott, hogy nem lett ismét fővárosi színész. Ugyanis az ajánlat egy nappal később érkezett, mikor már a szegedi szerződést aláírta.

Dongó Szilaj Máté nyerte meg a bírálatversenyt

A kritikák Peéry Pirinek ítélték a novella-olimpiász bajnokságát

Március tizenötödikén járt le a **Homokóra** novellaolimpiászának kritikapályázata. A határidőig pontosan

harminchárom kritika futott be.

A bírálóbizottság, vagy — ha így jobban tetszik — a versenybizottság, valamennyit a legnagyobb gonddal olvasta végig és azután, az összes körülmények mérlegelésével meghozta teljesen pártatlan döntését. A pálmát **Dongó Szilaj Máté** (valószínűleg álnév!) **pénzügyőri kritikája** kapta. Az indokolás: Ez a kritika indokolta meg a legelfogadhatóbban, a legprecízebben azt a véleményt, amely egyébként a bírálók többségének is véleménye volt, hogy a két novella közül **Peéry Pirié** a jobbik, tehát

Peéry Pirié és Nagy György közül Peéry a legtehetségesebb — író.

Második díjat nem tűztünk ki, de ha kitűztünk volna, akkor annak is akadna most gazdája. A beérkezett kritikák között volt egy, amely érdemesnek bizonyul volna rá. Ennek az a lényege, hogy **Peéry Pirié** elfogadhatóbban oldotta meg a főnyeremény problémáját, tehnikája azonban kissé kezdetleges, stílusa nehézkes, okfejtése rapszódikus. Viszont **Nagy György** rutinosabban forgatta a tollat. A kritikus véleménye szerint a palma abban az esetben illetné **Nagy Györgyöt**, ha novelláját ott fejezi be, a ká-

véházban, amikor Péter előveszi tárcájából a sorsjegyet. Frappáns hatá-su lett volna ez a befejezés, ha **Péter sorsjegyének nem 5214 a száma**. Igaz, hogy nem ez volt a téma.

A kritika-pályázat győztese tehát **Dongó Szilaj Máté**, aki jutalomképpen egy felévig ingyen kapja a **Homokórá**t. A legjobbnak bizonyult kritikát leközzöljük.

Mélyen tisztelt Szerkesztőség!

A **Peéry-Nagy-féle** irodalmi konfliktusban a következőkép foglalom össze véleményemet:

A győzelmi pálmát, előrebo-csájtom, hosszú önmarcangolás után és nehéz szívvel, ünnepe-lt művésznőknek, **Peéry Pirinek** engedem át, akinek novellája egy árnyalattal jobbnak látszik.

Indokolás:

Nagy György végkifejlése nem megnyugató. Az olvasót bosszantja az 5214-es számú sorsjegy elhamarkodott és nehezen indokolható össze-tépése, ehelyett inkább az ép kapóra jött gazdagsággal való tüntetés, **Matild megbánásra bírása** s a bosszu és megbocsájtás felett való szabad rendelkezés érzése hozta volna meg minden elfogadható **Péter** számára az elégtételt. A nyertesek lélektanát a szegedi Royal tiszteletreméltó portásán, akit az osztálysorsjáték tett tízezer pengő boldog tulajdonosává, alaposabban kitanulmányozhatta volna a Szerző. Viszont dicséretet érdemel a no-

vella abból a szempontból, hogy a nyomor erőteljesebb kifejezésével erősíti egyuttal a gazdagságba való hirtelen átesés kontraszthatását s így együttérző örömről is. De hát a befejezés mégis csak elhibázott és a novella aztán igazán nem jó, ha — a vége nem jó.

Ami már most Peéry Pirit illeti, itt az, ami letagadhatatlan, a stiláris fölény. Hibáztatom viszont: hogy ügynöke nyomorát túl enyhe, szelid, szinte kedélyes színekkel festi meg, úgy, hogy ezután a bohémnyomorság után a főnyeremény már nem megy **olyan** eseményszámba, mint szeretnénk. Rossz néven veszem a művésznőtől, hogy novellájában hangot ad bizonyos elkedvetlenítő hatású frázisoknak, amelyeknek a valóságban alig van alapjuk; a lázadóból például nem lesz abban a pillanatban ellenforradalmár, mihelyst anyagi helyzete jelentékenyen megjavul. Kár propagandát csinálni az emberi önzetlenségbe vetett hitünk

maradványaival szemben az irodalom oly hatékony eszközeivel, különösen akkor, amikor az önzetlenség igenis — létezik. És még valami, az olvasó bosszúságára: hová lett, hol sikkadt el a táviratkézbetítő jól megérdemelt borravalója? Kérem, a művésznő ezzel a kilátásba helyezett öt pengővel egyáltalán nem számolt el! Végül gondolkodásra késztet, vajjon jó néven veendő-e az az itt éppenséggel rosszul alkalmazott, mély, helyenkint a humor határát súroló s a már említett bohém-atmoszférát árasztó pszichológizálás, mely Karinthyra emlékeztet. A végkifejlés Peéry Pirinél természetesen megnyugtató. Ezt a novellát már stiláris előnyeivel fogva is Nagy Györgyével szemben valamivel jobbnak érzem.

Fogadja Szerkesztő Ur megkülönböztetett tiszteletem kifejezését:

Szeged, 1929. III. 15.

Dongó Szilaj Máté
pénzügyőr.

Isteni színjáték

Berczeli Anzelm Károly tragikomédiája.

Berczeli Anzelm Károly, a fiatal szegedi poéta, néhány hónappal ezelőtt érdekes, ujszerű darabot nyújtott be a Városi Színházban, annak reményében, hogy merész próbálkozása még a tél folyamán színre is kerül. A fiatal szerző persze nem számolt azokkal a nehézségekkel, melyek utját állják az ilyenfajta törekvéseknek s szegedi származására, illetve más tereken elért irodalmi sikereire hivatkozván, újból és újból felkereste a színház igazgatóját, hogy kisürgesse a várva-várt bemutatót. Tarnay direktor hajlandónak is mutatkozott a darab előadására, annál is inkább, mert az **Isteni színjá-**

ték teljes mértékben megnyerte tetszését, mindezeideig azonban sem mi, sem a színház közvetlen befentesei nem értesültek olyfajta intézkedésről, melyik a fiatal költő furcsa víziójának megvalósítására vonatkoznának. Így Berczeli kétség és reménykedés közt hanyódva, néhány édes ígéretről terhesen, egykedvű megadással várja a döntést s azon töpreng, hogy mért is beszélnek annyit a dráma válságáról, ha az első kockázatos kísérlettől is visszariadnak...

A darab előadása természetesen kimondott anyagi sikerrel sem a direktort, sem a szerzőt nem kecsegteti, a színház azonban kulturintézmény s ebben a minőségben néha beérheti valamivel kevesebb jövedelemmel is, fő-

ként akkor, ha már maga a szándék is erkölcsi diadalt ígér. Ma, véleményünk szrint, mindennél fontosabb a kísérleti-színpad megvalósítása, amely számolva az újtilusu darabok kedvezőtlen fogadtatásával, bukásával, de sikereivel is, egyetlen igazi megoldása annak a problémának, amit éppen a drámairás és rendezés újabb lehetőségei vetettek föl. Ez kollektív kérdés, mint minden, ami a színpaddal kapcsolatos s ez alól senki sem vonhatja ki magát, ki közösséget érez a kultúrával, legkevésbé pedig a színházak vezetőférfiai, kik hivatásuknál fogva is kötelesek magukévá tenni az új moz-

galmak eredményeit, még akkor is, ha azok látszólagosan a formabontás jegyében születtek is meg.

Mindenesetre dicsérendő lenne, ha Tarnay direktor példát statuálna s a fiatal szegedi költő drámájával nyitná meg azok előtt az érvényesülés útját, kikben még maradt mondanivaló a világ számára. Mi bízunk a színház igazgatójában, de azért mi is a sürgetők közé állunk, mert tényleg semmi sem jogosultabb, minthogy a nagyreményű szegedi tehetség Szegedről induljon el.

— tom —

Izgalmas tavaszi kaland, melyben a főszerepet egy ismert színésznő és egy ismeretlen lény játsza

Egyik napfényes tavaszi délelőttön meglepő, fordulatokban bővelkedő kalandon ment keresztül **Bojár Lilly**, a színház fiatal művésznője.

Ahogy a színház kapuján kilépett, észrevette, hogy a **Vörösmarty** ucca sarkáról egy

bámuló szempár figyeli.

Kutyába sem vette a dolgot — majd meglátjuk, hogy miért — hanem megindult a Kossuth Lajos sugárut felé. Ekkor történt az első momentum, a melyből következtetni lehetett

az elkövetkezendő nagy eseményekre.

A művésznő ugyanis érezte, hogy a bámuló szempár tulajdonosa

nyomon követi.

Nyugalmat erőltetett magára, igyekezett úgy tenni, mintha smmit sem vett volna észre. De a következő pillanatban

maga mellett érezte az ismeretlent.

A művésznő

szörnyen megijedt.

Meggyorsította lépteit, de ugyanekkor az idegen is így tett. Közben olyan hűsleges szemmel nézett Bojár Lillyre, hogy minden szembejövő elmosolyodott...

Amikor az ismeretlen egy pillanatra maga elé látatva a fejét elgondolkozott, Bojár Lilly megkockáztatta, hogy egy futó pillantást vessen rá.

A kísérő bizony

szánalmas látványt nyujtott.

Nagyon elhanyagolt lény benyomását keltette.

Közben az ismeretlen viselkedése egyenesen türhetlenné vált.

Bizalmasan odadörgölődött a művésznőhöz, rakoncátlankodott, úgy, hogy a

járókelők megbotránkoztak.

Bojár Lilly meg hiába igyekezett megszabadulni tőle. Rászólni nem mert, mert attól tartott, hogy azzal csak

elmergesíti a helyzetet.

De mindenáron szabadulni akart tőle.

Végül gy szembejövő diákhöz fordult segítségért:

— Ugyan kérem, kergesse el ezt... — és megvetően mutatott kisérőjére.

Ekkor már megkerülték a Széchenyi teret és a törvényszék palotája előtt állottak. A diák nevetve mondta:

— Bujjon a kisasszony a kapu alá...

A kisasszony, illetve Bojár Lilly megfogadta a tanácsot és hirtelen a kapu alá lépett. Behúzódott egy sötét sarokba és

szivszorongva leste az ismeretlen mozdulatait.

Az egy ideig tanácstalanul álldogált, jobbra-balra forgolódott, majd bosszusan megvakarta az állát: gondolkozott.

Bojár Lilly aztán látta, hogy az ismeretlen

elrohan a Tisza felé.

Még várt egy-két percet, aztán kilépett a kapu alól és rohánva igyekezett a Tiszával ellenkező irányba.

Azonban alig tett egy-két lépést, mikor ismét háta mögött

hallotta a jól ismert lépteket.

Majd elállt a szivverése.

Az ismeretlen tehát taktikázott...

A művész nő most ismét visszakanyarodott a Tiszához, ahonnan épp akkor indult el egy villamos. Habozás

nélkül föllépett rá. Persze azt gondolta, hogy most végkép

megszabadul üldözőjétől.

A Korzó mozi előtt leszállott. Megkönnyebbülten konstataálta, hogy az üldözőnek se hirt, se hamva.

Az öröm azonban korai volt, mert alig ment ötven méternyi,

mikor mellette termett az ismeretlen...**A művész nő kétségbeesetten rohant a rendőrhöz.**

— Kérem biztos ur,

az Istenért, segítsen rajtam.

A rendőr, tekintve, hogy közlekedési rendőr, a nagy forgalom miatt nem mozdulhatott el a posztról.

— Menjen kisasszony az őrszobára — tanácsolta.

Az ismeretlen egykedvűen nézte

a tulsó sarokról Bojár Lilly vergődését.

— De kérem borzasztó, hogy már mit csinál velem! Biztos ur kérem,

nem lehetne agyonlőni?

— Azt nem. De itt jön egy üres taxi, leállítom,

tessék ezzel megszökni.

Igy is történt. Bojár Lilly beugrott a taxiba és az gyors iramban vitte a város felé.

Szegény kóbor kutya, a nem várt fordulat okozta meglepetéstől, hátsó lábaira hanyatlott és szomorúan nézett az elrobogó piros taxi után.

Megérkeztek G.F.B. gyártmányú **kötöttáru** különlegességek,

mellények, jumperek, pulloverek és kabátok. **A tavaszi divatujdonságai** **rendkívüli olcsó áron**

POLLÁK TESTVÉREKNÉL Széchenyi-tér és Csekonics-utca
G. F. B. gyártmányok gyári lerakata.

Egy darab, amelyik Pesten megbukott és Szegeden karriért készül csinálni

Próbálják „A csikágói hercegnőt“

Kálmán Imre operettje, „A csikágói hercegnő“ valahogy nem vált be a Király-színházban. Pedig a Király-színház ezt az operettet szánta a szezon slágerének, megszerzett hozzá minden nagy nevet, hogy a siker annál ragyogóbb legyen. Lábass Juci, Tolnay Andor, Bársony Rózsi, Dénes Oszkár, Boross Géza, Latabár Árpád stb., mind igyekeztek azzá tenni a darabot, aminek az igazgatóság és Kálmán Imre elképzelte. A siker nem rajtuk mulott, de nem is Kálmán Imrén, aki most is jó zenét komponált. A hiba valószínűleg a szövegírók: Julius Brammer és Alfred Grünwald urak lelkét terhelte, akik olyan sablonos és tipikus békebeli bécsi-operett mesét ültettek össze, hogy még Stella Adorjánnak, az ötletes magyar fordítónak sem sikerült vele megbirkózni.

Ez az operett igyekszik most Szegeden sikert elérni. Szombaton fog először menni, nem rosszabb szereposztásban, mint Pesten. Harmath Hilda, Dayka Margit, Tolnay Andor, Vágó Artur, Páger Antal, Szakáts Zoltán, Herczeg Vilmos stb. igyekeznek majd menteni.

A színház szokott bőkezűséggel állítja ki a darabot. A rendezés nehéz munkáját Sziklai Jenő végzi. Ezen a ponton, — jól sikerült rendezéssel — lehet talán menteni a darabot.

Mindenesetre veszélyes, kockázatos dolog egy olyan operettet adni, amelyik Pesten megbukott. A pesti és a vidéki közönség izlése között nincs olyan differencia, hogy lehetne rá építeni egy előadást.

A darab maga, ha meséjében nem is, de rendezés tekintetében érdekes. Ha tetszik négy felvonás, ha tetszik

kettő, elő és utójátékkal. Az előjátékban ügyesen vezeti be a cselekményt a mindég hatásos cigány-, jazz-zene vetélkedése. A második, illetve első felvonásban a gazdag amerikai miss megvásárolja a trónörökös kastélyát, a trónörökös pedig nem veszi el a morániai hercegnőt. A második felvonásban a miss megakarja vásárolni a trónörökös is, mire az eljegyzi a morániai hercegnőt. Az utójátékban kisül, hogy a miss nem úgy gondolja a dolgot, mire a trónörökös otthagyja a morániait és elveszi a — dollárokat.

A színház a szombati premierre lázasan készülődik.

Vers

Nagyon, nagyon szeretlek.

Egészen úgy, ahogy

Az emberek szeretnek.

Az életem egy csókoj,

Ez a szokásos mérték,

Amivel mérnek csókot.

Mindig csak terád vágyom,

Hiszen a szerelemben

Kell a kedvesre vágyom.

Vége, meghalok, érzem,

Ha többet nem szeretsz már . . .

És nem halok meg, mégsem.

Ahogy emberek szeretnek,

Egészen úgy, hát . . . hát . . .

Nagyon szeretlek.

PATRIÁSZ ISTVÁN.

Darabírók rohama a színház ellen

Mi ez: láz, mánia, divat?...

Éveken keresztül nem érkezett annyi darab a szegedi színházhoz, mint az utóbbi két—három hónap alatt. Divatba jött a szegedi színház az ország titkos-drámairói között, új jelszó kapott lábra: Szeged felé! Nem a Nemzetitől, sem a Vigtől, sem a Magyarától, hanem a szegedi színházról várják az egyelőre ismeretlen titánok a dicsőséges bemutatót.

Verejtékezte körmölt, gépelt háromfelvonások ostromolják a színház kapuit. Ebben a dráma-lavinában a legkedveltebb anyaggal szerepelnek a helybeli szerzők ez azonban nem a vállalkozási kedv hiányát jelenti, hanem azt, hogy ezek jobban tisztába vannak az ostrom reménytelenségével.

Ha Szegeden kísérleti színházat nyitnának az *legalább három évre való anyaggal indulhatna*. Nem is beszélve arról, hogy ezalatt a három év alatt husz évre való halmozódna fel.

Féltő szeretettel becsomagolt darabok érkeznek egyre-másra, mellettök a rimáncodó kísérőlevél...

S a színház ritka lelkiismeretességgel olvas és intéz el minden beérkezett darabot. Nem rajtok mulik, hogy nem válik, be egy sem, pedig a *kísérletezők között nem egy országos hírnevű is szerepel*.

Leginkább operettet irnak, mert úgy érzik, hogy ezen az uton a legkönnyebb az érvényesülés, pedig a hozzá nem értő ember számára ez épp olyan nehéz műfaj, mint akár a dráma.

Elolvásás után a darabok ismét postára kerülnek és megindulnak vissza a feladóhoz. Ki tudja hányadszor?

De a színházban szív van. O visszaküldött darabhoz levelet is mellékelnek, amely körülbelül így szól: Elhatároztuk, hogy ebben a szezonban több eredeti bemutatót nem hozunk, bár az ön darabja tényleg felülemelkedik az átlagon. Szó lehet esetleg arról, hogy a jövő szezonban stb.

Ezzel persze kiteszik magukat annak, hogy a sok elutasított darab jövőre ismét bekopogtat, de mit nem tesz meg az ember, ha meg kell mutatni, hogy van itt még szív...?

„Fut-bál“, amely érdekesebbnek ígérkezik a Ferencváros—Bástya mérkőzésnél is

A Vese-asztalnál vetődött fel az ötlet, hogy nyélbe kellene ütni egy újságíró—színész football mérkőzést. Ugylátszik a tavasz kicsiklandozza az emberekből a lappangó energiákat, igyekezzenek azokat valami utómódon levezetni. Az ötletet Nagy György vetette fel és a többiek lelkesedéssel fogadták. Nagy György először azt tanácsolta, hogy a színészek legjobb szerepeik jelmezében játsza-

nak. Természetesen a taccsbíráknak is jelmezben kellett volna lenniök. Mivel Peéry Piri ambicionálta az egyik taccsbíró szerepét, viszont az ő legjobb szerepe a Salome, erről az ötletről tehát le kellett mondani.

Az első felvonásban össze is állították a játékosokat, de mivel az egyes posztokra való kinevezés vesére ment, mellőzzük az összeállítás leközlését. Ez az összeállítás ugysem volt komoly, mert leginkább a gólbírákat, a masszöröket, a taccsbírókat, a rendezőket nevezték ki. Lehet, hogy ez a „fut-bál“ a közeljövőben, mint előmérkőzés körül lebonyolításra.

Városi Zálogház Oroszlán ucca 4.

A Városi Színház hefi műsora:

Hétfő: A csikágói hercegnő.

Kedd: A csikágói hercegnő.

Szerda: A csikágói hercegnő.

Csütörtök: Bohémek. Premiérbérllet.

Péntek: Szünet.

Szombat: A tábornok.

Vasárnap délután: Tüzek az éjszakában.

Vasárnap este: A csikágói hercegnő.

Hétfő este: A csikágói hercegnő.

Hétfő délután: Párisi divat.

A csikágói hercegnő

Operett 2 felvonásban, elő- és utójátékkal. Szövegét írta: Julius Brammer és Alfréd Grünwald, Fordította: Stella Adorjár. és Kulinyi Ernő. Zenéjét szerette: Kálmán Imre. Rendező: Sziklai Jenő. Karmester: Beck Miklós. Előjáték: *Miss Mary táncolni óhajt.* — Első felvonás: *A trónörökös.* — Második felvonás: *A csikágói hercegnő.* — Utójáték: *Happy end!*

Személyek:

XXVII. Szaniszló	Vágó Arthur
Sándor Boris trónörökös	Tolnay Andor
Rosemarie Szonjuska hcgno	Dayka Margit
Gr. Bajakovics p. ü. min.	Herczeg Vilmos
Perolin márkj	Veszely Pál
Gr. Negresco, adjut.	Szilassy Gyula
Max) morániai	* *
Sztaniszló)	* *
Alexis) hercegek	* *
Pálffy hadnagy	Gaal Ferenc
Kövcssy, főhadnagy	Rónai Béla
Vörös, főhadnagy	Ekecs János
Fődvarmester	Szilágyi Aladár
Benjamin Lloyd	Rónai Imre
Mary, leánya	Harmath Hilda
Bahnuy, Lloyd titkára	Páger Antal
Az amerikai követ	Csordás György
A titokzatos idegen	Szakáts Zoltán
Lajos, bārigazgató	Nagy György
Banda Marci, primás	Sümegei Ödön

Előjáték:

A budapesti „Grill american” mulatóba

megérkezik Sándor Boris herceg, Sylvánia trónörököse, szárnységével, akivel ilyen alkalmakkor szerepet szokott cserélni. Ide jön titkárával Miss Mary Llyod csikágói milliárdos leány, aki Charlestont akar táncolni a trónörökössel. De Boris nem hajlandó erre, mert ő a régi táncok híve. Mary nem adja fel a küzdelmet, kijelenti, hogy fog még a herceg úgy táncolni, ahogy neki tetszik.

Első felvonás:

Boris születésnapját üli Sylvániában. Ezen a napon veszi át a régerességet nagybátyjától. A kastélyba érkezik Rosemarie Szonjáska a herceg unokahuga, aki mint kiszemelt menyasszony, üdvözölni jön vőlegényét. A fiatalok örömmel állapítják meg, hogy nem szerelmesek egymásba és hogy nem is fognak összeházasodni. Az országnak pénzre van szüksége. Épp a legjobbkor érkezik Miss Mary titkársa, aki hatmillió dollárért meg akarja venni urnője részére a kastélyt. A pénzügyminiszter nyélbeüti az üzletet, de Boris az egész összeget jótékonycélra adja. Mary szerelemre gyullad Boris iránt és megkábelezi atyjának, hogy a kastély után a herceget is meg fogja venni.

Második felvonás.

Mary beköltözött a kastélyba és amerikai izlés szerint alakít át benne mindent. A herceg nem bosszankodik, mert már szerelmes Marybe. Hogy elvehesse, kinevezi „csikágói hercegnőnek”. Az eljegyzésre megérkezik az öreg Lloyd nyolc milliárdos leány kíséretében, hogy Mary öt tulajdonképpen fogadásból, sportból vásárolta meg. Elhagyja Maryt és megkéri a morániai hercegnő kezét.

Utójáték:

A pesti bárban mulat XXVII. Sztaniszló király, Boris nagybátyja, aki inkább hajlandó elvenni Maryt, mintsem az ország elveszítse a csikágói milliárdokat. Az öreg vivő önfeláldozására azonban nincsen szükség, mert megjelenik a mulatóban Mary egy titokzatos amerikaival és igazi trükkel megoldják a helyzetet: Mary és a herceg egymáséi lesznek. A herceg a lányok fecsegéséből megtudja,

A tábornok.

Színmű 3 felvonásban. Irta: Zilahy Lajos. Rendezi: Vándor Andor.

Személyek:

Szikszóy altábornagy Tarnay Ernő
A grófnő Komjáthy Mária
Judith Pártos Klári
Valentin Kormos Margit
Dr. Lausch főorvos Hercegh Vilmos
Dr. Korponai tanársegéd Nagy György
Pásztorné Uti Giza
Márkus hadnagy Szilassy Gyula
Hordóssy hadnagy Oláh Ferenc
Rácztisztiszolga Veszely Pál
Székely László főhad-

nagy Kovács Károly
Keresztes főhadnagy Fodor Emil
Sarkadi hadnagy Sümegei Ödön
Schulek kapitány Rónai Béla
őrmester Szilágyi Aladár
Műtősné Hercegh V. né
Késmárki Rónai Imre
Apáca Vargha Teri
Zászlóaljparancsnok Marinkovics
Altiszt Kovács Árpád
Pásztor Imre Csonka Antal

Az első és második felvonás egy határszéli városka kórházában, a harmadik felvonás első képe a harctéren, a második felvonás az állomáson játszódik.

Tüzek az éjszakában

Dráma 3 felvonásban. Irta: Földes Imre. Rendezi: Vándor Andor.

Gálfy Földényi László
Ibolyka, a felesége Pártos Klári
A sugó Herczeg Vilmos
Becső Szakáts Zoltán
Irén Wlassics Györgyi
Az igazgató Sümegei Ödön
Pista Ungváry Laci
Zsuzsi Kiss Böske
Gönczy Szilágyi Aladár
A rendőrfőnök Kovács Károly
A tábornok Vágó Arthur
Az ezredes Marinkovics A.

A százados v. Végh Kálmán
A hadnagy Szilassy Gyula
A segéd tiszt Gaál Ferenc
Egy tiszt Kovács Árpád
A tüzoltó Veszely Pál
A szerkesztő Nagy György
A karmester Rónai Imre
Nebántsvirág Keleti Erzsébet
Az őr Csordás György
Egy pincér Csonka Antal
Másik pincér Rónai Béla
Detektív Koháry Pál
Igazgató Uti Giza

Színészek, színésznők, ideger. színészek, tisztek, katonák. — Az első felvonás egy színház színpadán, a második ugyanaznap este a „Fehér hattyu”-ban, a harmadik néhány hómulva a kaszárnyában játszódik.

A SZEGEDI KORZÓRÓL

Kaszó Elekne

(ifj. Török Béla felvétel.)

A tél

A kerti fák dermedve állnak,
 Hótakaró az ágakon . . .
 Mély hangtalanság, sivár közöny,
 Bús fásultság, és unalom . . .
 A sziv lehet ehhez hasonló,
 Melyből kihalt vágy, szenvedély,
 Ha elveszti tavaszi álmát,
 És remény benne már nem él . . .
 Vajjon nem volna-e jobb talán,
 Ekkor a vég, a nagy halál . . .
 A szívnek, amely új tavaszra,
 Nem várhat soha, soha már . . .

SZ. SZÜTS ICA.

Párisi divat

Operett 3 felvonásban. Irták: Békeffy István
 és Lajtay Lajos.

Rendezői: Sziklai J. Vezényli: Beck M.

Személyek:

Özv. Tassy Lászlóné	Uti Giza
Tassy László, földbirtokos	Tolnay Andor
Virányi Dolly színművész	Dayka Margit
Hoffmann Jenő divatszalon-tulaj-	
donos	Vágó Arthur
Méltóságos asszony	Egyed Lenke
Egy kopott hölgy	Kurusa Margit
Manci kisasszony	Sz. Patkós Irma
Malvin kisasszony	Wlassits Györgyi
Tivadar ur	Páger Antal
Recege boltiszolga	Veszely Pál
Boy	Burányi László
Mici szobalány	Kelety Erzs
Gábor inas	Csonka Antal
Ujságárus	Kovács Árpád

Történik az I. felvonás Hoffmann Jenő divatszalonjában, a II. felvonás Hoffmann hűvösvölgyi villájában, a III. felvonás Tassy László budapesti legényakásán. Idő ma.

Az özvegy könnyű bánata

A vicclapszerkesztője és adomagyűjtők legkedvesebb témája a halál humora. Mindenki ismeri a sirfeliratot: „Itt nyugszom én, olvasod te, olvasnám én, nyugodnál te!”, de még ezen is tultesz az a gyászjelentés, amelyet a világ legbánatosabb özvegye tett közzé az egyik szegedi ujságban. A gyászjelentés felsorolja az élete virágkorában, öt heti szenvedés után elhunyt legjobb férj érdemeit, majd a következő csattanóval v gződik:

„Legyen neked olyan könnyű a föld, amelyen nekem az én bánatom.”

Bohémek

Opera 4 képbén. Irta Giacomo Puccini.

Rendezői: Sziklai Jenő. Vezényli: Fridl Frigyes

Rodolpho	Szórád Ferenc
Chaunard	Fodor Emil
Marcel	Bihari Sándor
Collin	Arany József
Benoit	Herczeg Vilmos
Mimi	Szász Edith
Musette	Sz. Patkós Irma
Parpignon	Bereng József
Alcindore	Veszely Pál

Történik Párisban 1830. körül.

I. felvonás:

A bohémtyán együtt van a négy jóbarát: Rodolpho, a költő, Marcel, a festő, Collin, a filozófus és Chaunard a muzsikus. Épp karácsonyeste van és elhatározzák, hogy az estét a diáknegyedben levő Momus-kávéházban töl-
 tik. Pénzüik természetesen nincs, a házbérét követelő háziúrtól is csak ügyes furfanggal sikerül megszabadulniok. Mind elmegy, egyedül Rodolpho marad otthon, mert verset akar még írni, mikor kopognak az ajtó: és belép Mimi, aki szintén ebben a házban lakik. Tüzet

kér elaludt gyertyájára. Rodolphonak megtetszik Mimi és hevesen udvarolni kezd. A három másik már türelmetlenül várja Rodolphot, az utcáról felkiabálva sürgetik, végül is Rodolpho magával viszi Mimit is a kávéházba.

II. felvonás:

A Momus-kávéházban mulatnak a bohémek. Itt találkozik Marcel régi kedvesével, Musette-tel, akinek most egy öreg államtanácsos, Alcindore udvarol. Musette-ben fellángol a régi szerelem és az öreg tanácsost, aki közben Mimit is megakarja hódítani, elküldi. A mulatás tovább folyik, de végül nem tudnak folytatni.

III. felvonás:

A város mellett egy kis korcsmában mulatnak a bohémek. Rodolpho elhidegedett Mimitől, már nem törődik vele. Mimi utánok jön és Marcelt kérleli, hogy hozza össze őket. Marcel kihívja Rodolphot, aki nem látja Mimit és panaszkodni kezd Marcelnek Mimire. Végül mégis kibékülnek, viszont Marcel összevesz a csapodár Musette-tel.

IV. felvonás:

Vigan vannak a bohémek a padlásszobájukban, mikor Musette hozza a nagybeteg Mimit. Rodolpho megdöbbenve látja, hogy Mimi percei meg vannak számlálva. Lefektetik Mimit, a barátok pedig, hogy gyógyszerert szerezzenek Miminek, a holmijaikat eladni elviszik. Mind-egyik kedvében akar járni, Mimin azonban már semmi sem segít, mert Rodolpho kárjai között meghal.

Szegedi Szemle

GERŐ DEZSÓ

politikamentes, tisztán városfejlesztési problémákkal foglalkozó hetilapja Szeged egyetlen ilyen természetű orgánuma

Megjelenik minden hétfőn.

Kapható a Nemzeti Sajtóvállalat uccai újságbódéiban.

KASS Renaissance Bar

Minden este a
ragyogó, világvárosi
márciusi műsor
bemutatása.

A töpörtő

Irta: Csényi Gyula

— Tíz, husz, négyven, ötvenhat fillér . . . Ez bizony nem sok, — állapította meg Szomorú István, miután összeszámolta a földi életet és sokaknak boldogságot is biztosító piculákat.

Tíz, husz, ötvenhat fillér . . . micsoda anyagiasság, hogy így számolgotam a pénzemet, — fűzte keserűen előbbi gondolatához, — amikor — és nagyot sóhajtott, — a végtelenség rettentő boltozata alatt állok, amelyek parányi pontjára lágyan hulldogál a hó, mintha az égen dűnyhát bontogattak volna az angyalok.

Elmékedésére vála-zt a gyomra adott, a mely nem szűnt meg munkáját üresen is végezni. Körülötte mélységesen hallgatag volt az este. Csak a hópelyhek halk surranása muzsikált a cserdében, életet a köröskörül kivilágló ablakszemek mutattak.

— Karácsony este, — révedezett el. — S én itt állok egy idegen város ajtajában ötvenhat fillérrel a zsebemben, éhesen.

Szomorú István mégsem gyűlölködött. A társadalmat sem szidta, hogy ez miért történhetik így. Hogy valakinek ne legyen senkije sem, hogy valaki, aki ember, ennyire kívül álljon minden közösségen, jobban, mint a házőrző kutya, amelyet néha meg is simogatnak.

Egy hentesüzlet előtt állított meg benne minden filozófiát a boltból szédítően kellemesen kiáradó illat. Egyetlen hosszú sóhajttással szivta be magába azt. Mi ehhez képest a Hungán, Le Fleur, Acacias párája? Semmi. Pocsolyaszag, mert ez az illat, amely kifinomult szaglóérzékét körüllebegte, a frissen sült töpörtő szaga volt.

Töpörtő!

Gondolkodás nélkül, a rendithetetlen emberek léptével nyitott be és parancsolt is.

— Kérek húszért, — a továbbiakat reszeltő mutatoujja jelezte.

A hentes fürkészve nézett a vékony télika-

bát alatt didergő emberre. A pulton a karácsonyra szánt inyenc ételek garmadája hevert. Tekintete hirtelen elváltozott, valami különös dolgot érezhetett meg, mert nem rakta mérlegre a zsiros falatokat, hanem belemarkolt a tábla és kétmárékra valóit csomagolt be.

— Tízért kenyéret is kérnék, — rebegte még gyámoltalanul, amint észrevette a boltos adakozó mozdulatát.

Csakhamar az utcán volt, zsebében a töpörtővel, amely szinte sütötte az oldalát. Ez az érzés gyorsabb léptekre ösztökölte. Valami csendesebb utcát keresett, ahol karácsonyesti yacsoráját zavartalanul tölthette el. Amint elhaladt a házak előtt, benézegetett az ablakokon. Ezen az estén függöny nem takarta el azokat. Láta mindazok boldogságát, akik összetudtak ölelkezni a szeretetben. Később már oda sem nézett, mert a keserűség összefacsarta a szívét. Zsebébe nyult és rettegve, hogy valaki talán észreveszi, falatozni kezdett. A forró zsír felüdítette kiszikkadt ajkát. Gyomrában megszűnt a fájdalom és a vér elgémberedett tagjaiban bátrabban keringett. A szíve, az is megmozdult. Ütemesebben vert, csaknem úgy dorombolt, mint a macska, ha nagyon jól érzi magát.

Most a friss kenyér hófehér belét vájta ki körmeivel. Másik kezével egy csöpögő hatzilmas töpörtődarabra akadt. Betakarta a fosz-lós kenyér közepébe és a szájába gyömöszölte.

Ebben a pillanatban egy kellemes üde hang csendült fel az oldalánál. Észre sem vette, hogy a puha hóban valaki követi. Ijedten fordult oda és egy fiatal leányt látott meg, aki a kezében kis utazótáskát tartott.

— Kérem szépen, nem tetszik tudni, merre van a Petőfi Sándor utca? — kérdezte tőle a leány.

— Petőfi Sándor utca? — akarta mondani Szomorú, de nem szólhatott. Szájában ott volt a zsiros falat, amelyet még nem nyelhetett el. Válasz helyett akkorát csuklott, mint az az

ember, aki egyszerre egész pohár vizet nyelt le. Lélegzetét visszafojtva nézte a leányt. Valami csodát is várt, amely kivezeti őt ebből a rettenetes helyzetből. Vére az arcába szökött. Érezte, hogy nem szabad megmutatni ezt a nyomoruságot annak, aki boldog. De szájában a felolvadt zsir utat keresett. A nyelv, amely szinte megmeredt, az is hasogatta. Nyelni kellett volna egyet, de a falat nagy volt, anélkül, hogy a leány észre ne vegye, nem tűntethette el. A következő percben szája szélén már ki is buggyant a zsir.

A leány, aki választ nem kapott, közelebb lépett hozzá. Kíváncsiságot sugarzó pillantással nézett Szomorú szemeibe, aki erre lehajtott a fejét. Aztán elfordult és rágni kezdett. Sokáig tartott ez a művelet. Az állkapcsok mozgását észrevette a leány is.

— Istenem! — sóhajtott, amint tudatára ébredt annak, mit csinál a másik.

— Maga éhes? De hát ez borzasztó! — remegett fel a hangja és hirtelen elhatározással a földre tette a táskát.

Szomorú ekkor nyelte el az utolsó falatot.

— A Petőfi utca? Nem tudom, hol van. Én itt egészen idegen vagyok, — válaszolta a

leány első kérdésére. De az egészen mással volt elfoglalva. A pénztárcáját nyitotta, feléppen.

— Ne haragudjon, énekelem van pénzem, odaadom magának, — és parányi tenyerébe öntötte a kis pénztárca tartalmát. Aztán másik kezével Szomorú kezét kereste, hogy belefördithassa.

A férfi szívét határtalan öröm simogatta meg. Aztán heves, fullasztó boldogság láza is előntötte. Életének minden keserősége feloldódott. Olyan szent volt ez a pillanat, az emberi jószág olyan tisztán ragyogott fel a percben, hogy Szomorú szemeiből kigördült a könny. Lehuntya a pilláit, aztán csontos, kifagyott, sovány kezével megkereste a leány kezét. Tenyerébe temette az adakozó ujjacskákat és megsimogatta. Ugy, mint a jólelkű emberek szokták a galambfiókkal.

— Leánykám! kicsi testvérem. Köszönöm, — motyogta a karsu ujjak fölé hajolva és a pénzt visszaöntötte a leány tenyerébe. Aztán mint akit üldöznek, elrohant, hogy ezt a pillanatot szívébe zárva, földi nyomorúságokon, gazdagságon, szenvedéseken át mindhalálig megőrizhesse.

Kedden, József napján rendkívül meleg ünnepségekben részesítette a város társadalmát Várhelyi József prelátest. A város köztisztviselőiben álló fő-

papját valóságosan elárasztották virágokkal. Képünk: Várhelyi József névnap virágai között.

(Magyar László felvétele.)

Repül a nehéz kő...

Riport-regény. Irja: Iksz.

Budapest, március 21.

Most, hogy leirtam erre a szállodai levélpapírra a mai nap dátumát, különösen lírai hangulat fogott meg: Tavasz.

Tavasz. Az ablak üvegén keresztül szaporaközvra zuhog be a napfény és kéréjében csillogó gyémánszemekké válik a finom por. Cigarettafüstje halkán kigyózik a fénykéve felé, a kigyó vége felbodorodik. Olyan, mintha szöke asszonyfejet mintázna káprázó szemem elé a kék füst...

Valahogy belefásultam a hiábavaló küzdelembe. A keresést, a kutatást már annyira megszoktam, hogy gépiesen indultam el minden reggel böngészni ezt a kavargó nagyvárost. Már nem fordultam meg az ismerősnek tetsző nők után, már nem futottam lélekszakadva a sarokig, ahol eltűnt egy-egy aszszonyalak, amelynek vonalait ismerősöknek hazudta a kegyetlen fantázia. Már csak mentem minden komolyabb cél és értelem nélkül. Nem akartam menni, abba akartam hagyni a hajszát, de valami kényszerített, valami, ami erősebb volt az akaratomnál.

Tegnap történt, hogy a Nyugoti pályaudvar felé vetődtem el. Az idő dél felé járt, a tömeg hangosan kavargott körülöttem. Megálltam az érkezési oldalon és gondolat nélkül, zibbadtan, fáradtan, néztem az utca szédítő kavargását. A járókelők, akiknek sietős utjába kerültem, gorombán lökdöstek minden pillanatban, de nem éreztem semmit, nem törődtem semmivel. Szinte nem voltam azonos önmagammal.

Egyszer csak előkanyarodik a forgatagból egy vörös taxi és megáll három lépésre tőlem. A vörös taxiktól való irtózásom már majdnem tovább kergetett, amikor

felismertem a taxi soffőrijét

Ugyanaz a fickó volt, aki a múlt héten elvitte innen, az állomástól Erzsébetet csak gallérjával együtt. „

Amint felismertem, elfeledtem minden fáradtságomat, fásultságomat, a vörös szörnyetegetől való irtózásomat és odaugrottam az autó mellé. A soffőr közömbösen vigyorgó arcán nyitotta ki az ajtót, azt hitte, pasast fogott és kérdőleg nézett rám. Beültem az autóból, bemondtam lakásom címét. A soffőr túlkölt és indult. Néhány perc múlva megálltunk a szálló előtt, a soffőr kinyitotta ismét az ajtót és szörnyen elcsodálkozott, amikor nem mutattam hajlandóságot a kiszállásra.

— Nem szállok ki, tovább megyünk, — mondtam neki, — de előbb szeretnék valamit kérdezni öntől.

— Tessék, — csudálkozott felém a fickó himlöhelyes arca.

— Emlékszik-e maga az utasaira?

— Van akire igen, van, akire nem. Leginkább azokra emlékszem, akik az utazást emlékezetesebbé tették számomra — és kezével félreismerhetetlen börravalós mozdulatot tett.

— Nézze, barátom, én hajlandó vagyok magamat igen emlékezetessé tenni, ha maga ösztönözi emlékezőtehetségét és vissza tud emlékezni arra, amire kíváncsi vagyok. A múlt héten, hétfőn, a szegedi gyors érkezésekor kinn állt maga a nyugoti pályaudvar előtt.

— Erre jól emlékszem, mert mindig ott állok.

— A gyors utasai közül egy fiatal hölgy és egy középkorú ur szállt a kocsijába.

— Az meglehet.

Leirtam pontosan Erzsébet ruháját, arcát,

szemének, hajának, színét, alakját. Megadtam a csufáság személyleírását is.

A soffőr hunyorgatva nézett rám. Ugy tett, mintha erősen gondolkodna.

— Igen, most már emlékszem, — jelentette ki azután hirtelen.

— Hát ha emlékszik, akkor azt is tudja, hogy hova vitte őket.

Néhány másodperces gondolkodás, közben a hunyorgató, ravasz szemek végigkémleltek, majd jasszos homlokraütés:.

— Erre is emlékszem. Kimentünk Budára. A Hidegkúti utra. A hölgy ott szállt le, az urat pedig visszahoztam a Váci utcába. Nagyon meg volt elégedve, mert három pengő borralalót adott.

— Biztos ebben? .

— Mint a taxaméterben.

— Hát akkor vigyen ki, de rögtön a Hidegkúti utra.

A fickó arcán mintha kaján mosoly suhant volna keresztül. Szerettem volna öklömmel belecsapni az arcába, de félttem, hátha igazat hazudott. Az ilyen pesti soffőrök éleseszü fickók. Rábiztam a sorsomat. Hátha megtalálom a segítségével a megoldást.

A taxi túlköelve gurult végig a köruton, majd lekanyarodott a Margit-híd felé. Azon gondolkodtam utközben, hogy mit csinállok, ha megérkezünk. Hogy megyek be, mit mondok, ha ismeretlen emberekkel akadok össze. Hogyan tudhatom meg, vajjon Erzsébet tényleg ott van-e.

Elhatároztam, hogy szemtelen leszek

és akárki nyit ajtót, minden bevezetés, vagy magyarázkodás nélkül Erzsébet iránt érdeklődöm.

— Fő a fellépés, — mondogattam magamban még akkor is, amikor a soffőr vigyorogva szót hátra, hogy megérkeztünk.

— Ugy emlékszem, hogy az a ház az, — mondta és keztüös kezével egy gyönyörű villa felé mutatott, amelynek vasrácsos kertjében hatalmas, évszázados fák nyultak az ég felé.

— Biztos benne?

— Kérem, nagyságos ur, én úgy emlékszem, — Hát akkor várjon itt rám.

Kiugrottam az autóból és szinte futólépésben mentem a villa kapujáig. Zárva volt. Meghuztam a csengőt. Néhány percig kellett várnom, már azt hittem, hogy senki sem nyit ajtót, hogy nem laknak a villában. De azután nyikorgó lépések zaja hallatszott a kavicsos útról, és egy öreg ember eszalogott elő. Idegenül, bizalmatlanul nézett rám, kémlelte az arcomat, majd mogorván dörögte felém anélkül, hogy kinyitotta volna az ajtót:

— Nincs itthon a kegyelmes ur.

— Nem a kegyelmes urat keresem, — kiáltottam rá energikus hangor, — hanem, hanem . . . Erzsébet urhölgyet.

Az öreg bután, értelmetlenül bámult az arcomba.

— Nem érti, öreg, Erzsébettel akarok beszélni, még pedig sürgösen.

— Itt nem lakik semmiféle Erzsébet. Itt nem lakik most senki. A kegyelmes urék a városban laknak. A Lónyai utcai palotában. De Erzsébet ott sincs. Én csak tudnám, ha lenne.

Mintha fejbeütöttek volna. Támolyogva mentem vissza a taxiig. A soffőr ártatlan arccal fogadott.

— Nincs itthon? — kérdezte bambán.

— Nem is lakik itt, — kiáltottam dühösen rá, — maga aljas módon becsapott!

— Ne tessék gorombáskodni, — tiltakozott a soffőr, — tévedhet az ember. Csak a pápa csalhatatlan. Én pedig csak soffőr vagyok, rem pápa. Egyszerű, de becsületes soffőr. Tessék a fuvarát kifizetni, aztán menjen a nagyságos ur oda, ahová akar.

— Ne haragudjon öregem, — kérleltem ijedten a csirkefogót, — igaza van, tévedni emberi dolog. De próbálja meg, gondolkozzék, hátha eszébe jut, hogy hová vitte azt a hölgyet. Ha nyomra vezet, jó borralaló uti a markát.

— Az már más, — enyhült meg a gazember, — tessék csak várni. Hogy is volt csak. Elindultunk a nyugatitól, aztán az az ur utközben előreszólt, hogy vigyem . . . hogy vi-

gyem . . . mindjárt csak. Megvan! Ujpestre! Igen, Ujpestre . . . De nem, nem Ujpestre... Pedig tudom. Magam előtt látom. Mintha tegnap lett volna. Hová is mondta? Tetszik csak várni egy kicsit. Most már tudom. A Boráros térré. Ne engedjék többet kezembe a volánt, ha nem a Boráros térré. Nemcsak a hölgy, az ur is kiszállt. Arra is emlékszem, hogy negyven fillér borralalót kaptam. Elég smucig volt az az ur. Pedig utközben egy üzlet előtt várakozni is kellett, mert kiszállt. De tetszik tudni, ilyenek ezek a pestiek. Mindig becsapják a szegény embert.

— Ne beszéljünk annyit, — szoltam rá türelmetlenül, — kár az időért. Gyerünk a Boráros térre, de figyelmeztetem, hogy ha becsap, baj lesz.

— Kérem, nagyságos ur, nem muszáj menni. Ki lehet fizetni itt is a kocsit. Én ugy emlékszem, de nem vagyok pápa.

Féltem, hogy cserbenhagy, pedig ő volt az egyetlen támaszom ebben a nagy bizonytalanságban. Ő volt az egyetlen nyom. Megbízhatatlan ugyan, de hátha mégis?

— Hát gyerünk!

Az autó végigroptott a Hidegkúti uton és vitt a Boráros tér felé. A taxaméter örült tempóban ugrált. Már nem is mertem ráérzeni, olyan sokat mutatott.

Megérkeztünk. A soffőr egy nagy bérház kapuja előtt állt meg.

Beszaladtam a kapu alá és kíváncsian böngésztem végig a lakók névjegyzékét. Csupa ismeretlen név. Bementem a házmesterhez és tőle tudakoltam meg, hogy a házban lakik-e Erzsébet. Egy pengőt adtam neki, hogy jobb szívvvel válaszoljon.

— Én bizony nem tudom, kérem, de lehetséges. Nem ismerek mindenkit. Vidéki vagyok. A második emeletre, a Schwartz nagyságos urékhoz gyűtt a mult héten vendég. Lehet, hogy az, akit keresni téccik.

Felfutottam a második emeletre és becsöngettem Schwartzékhoz. Egy pápaszemes öreg asszony nyitott ajtót.

— Itthon van, Erzsébet? — kérdeztem tőle szinte követelve.

— Igen. Itthon van, — mondta ijedten, — miért tetszik keresni a leányomat?

— Életbevágóan fontos ügyben szeretnék vele beszélni.

— Majd szólok neki. Tessenék addig befáradni.

Ott vártam az előszobában. Az ajtó mögül ijedt hangú tanácskozás hallatszott át. Az öreg asszony hangját hallottam.

— Menj ki, fiam, beszélj vele. Én nem ismerem.

Néhány másodperc múlva — végtelennek tetszett ez a rövid idő, — kinyílt az ajtó és felém jött egy hajlotthátú, pápaszemes nő, az előbbi öregasszony, fiatalabb kiadásban.

— Engem keres, — kérdezte csudálkozva, majdnem siró hangon.

— Nem, bocsánat, — hebegtem, — úgy látszik, tévedés történt.

A dühtől fuldokolva rohantam le

a második emeletről, ki az utcára. Ha a gyors futás észre nem térit, hát ott, az utcán nekiugrom a soffőrnek.

— Most már eszembe jutott az igazi cím. De ez biztos, — előzött meg minden támadást, vagy kérdőrevonást a fickó, — mégis csak Ujpestre vittem őket.

— Figyelmeztetem, — kiáltottam rá, — hogy ha mégegyszer becsap, átadom a rendőrnek.

— Nem muszáj hinni, — felelte közömbösen és balkezével unottan nyult a taxaméter felé.

— Hát gyerünk, — szoltam rá és a következő pillanatban röplőtünk Ujpeste felé.

A betyár végigvitt a Váci uton, soha nem látott mellékutákba kanyarodott be. Gyarak, hatalmas teletkömbök mellett futott el az autó. Az idő már késő délutánra járt, amikor a soffőr megállította a kocsit egy piszkos, repedezett egyemeletes ház előtt.

— Itt tessék megpróbálni. Ugy emlékszem, hogy ide jöttünk.

Bizalmatlanul mentem be a kapu előtt és egy undorító, szeméttel teleszórt udvarban találtam magamat. Az emeleti folyosóval szembe telen kiáltozás hallatszott. Két asszony nyelv

velt irgalmatlanul. A harmadik, a házmesternő, az udvarról élvezte a jelenetet és őcha bele-beleszólt a vitába.

— Kit keres az ur, — kiáltott rám, amikor észrevett.

— Itt lakik . . . Erzsébet? — kérdeztem tőle és már egészen begyakorolt mozdulattal nyujtottam feléje a borraival.

— Itt kérem három Erzsébet is lakik. Melyiket tesszük keresni?

Leírtam Erzsébetet és leírtam csunya lovagját is. Elmondtam, hogy a mult hét elején jött haza Erzsébet Szegedről.

— Akik itt laknak, azok nem utaznak soha, — jelentette ki önagysága, majd határozott hangon közölte velem, hogy akit keresek, az nem lakik ebben a pokolban.

Az első pillanatban megkönnyebbülést éreztem, hogy nem lakik itt. Megvettem magamat, hogy feltételeztem róla ezt az izlésteleniséget. De aztán eszembe jutott a soffőr.

— Megállj, te csirkefogó, — gondoltam és elszántan mentem ki hozzá.

Nem írom le azt a párbeszédet, ami ott, az utcán lefolyt közöttünk. Nem tűrné el a nyomdafestéket. A végén én maradtam alul. Rendőrt kerítettem valahonnan és erőlesen követeltem a csirkefogó letartóztatását.

— Kerestünk valakit és nem találtuk, — felelte röhögve a soffőr — és ez az ur most nem akarja, biztos ur, kifizetni a fuvart. Egész nap, étlen-szomjan loholtam vele mindenhová, ahová mondta. Most aztán nem fizet. Ismerheti, biztos ur, az ilyen pasasokat. Adják magukat tájékozatlan vidékinek és aztán rendőrt hívnak, hogy könnyebben megloghassanak.

Láttam, hogy elveszett a esata. Káromkodva fizettem ki azt a rettenetes összeget, amit a taxaméter mutatott, olyan dühös voltam, hogy már azt sem tudom, harminc, vagy negyven pengőt dobtam-e a soffőr elé és mérgesen menni akartam.

A rendőr azonban visszatartott és az összesereglett báméskodók röhögése közben igazoltatott.

A szegyénytől fuldokolva mentem el később a tethelyről és fölkapaszkodtam a legközelebbi villamorra.

A piros taxi sofförje ebben a pillanatban ért kocsijával oda és vigyorogva kiáltott felém:

— Tiszteltetem Erzsébetet!
Holnap hazautazom!

(Legközelebb folytatom.)

A haladó magyar középosztály folyóirata a

SZÉPHALOM

Megjelenik Szegeden. -:- Előfizetési ára egy évre 10 P.

Férfiruha ujdonságok készen és mérték után
Balázs és Petrinél Szeged, Széchenyi-tér 2. sz.
Elsőrendű angol ural szabóság.

Az eddiginél még előnyösebb feltételek mellett vehet mindenki

gáztakarék tüzhelyeket, vizmelegítőt, vasalót stb.

a helybeli légszeszgyárnál. A legjobb világhírű gyártmányokból most érkeztek hatalmas készletek. Érdeklődni lehet 9—12 óra között.

Telefon: 2.

Figyelem! 1929. évi március havában Kölcsey uccai fényesen berendezett és felszerelt bemutató- és előadótermeinkben üzemi használatban láthatók az összes elektromos háztartási készülékek, valamint valamennyi típus gáz-vizmelegítők, gázkonyhák, gázkályhák stb. stb.

Bemutató és megtekintés díjtalan!

Minden kötelezettség nélkül!

A LÉGSZESZGYÁR IGAZGATÓSÁGA.

Illatszer és pipere cikkeit

vásárolja a

**»SZÉCHENYI«
ILLATSZERTÁRBAN**

(Kék Csillag Áruház mellett)

Legolcsóbb bevásárlási forrás!
Széchenyi tér 15. Kiss D.-palota.

A

Magyar Hírlap

a legolcsóbb, a legtartalmasabb,
a legerőteljesebb napilap.

Kérje telefonon **300**-ast

vagy

„KÉRY-AUTÓTAXI”

Asztalosmesterek Butorcsarnoka

Szeged, Dugonics-tér 11. sz. :- Telefon 8—92.

Elegáns ebédlők, hálók, férfiszobák olcsó áron, kedvező fizetési feltételek mellett.

REMINGTON írógépek képviselője.

Portable 20 pengős havi részletre. Használt gépek 40 P-től. Speciális amerikai rendszerű irodabutor-gyár. Javító műhely. Az író és sokszorosító-gépek kellekeiből nagy raktár.

WIRTH és RENGEY, Horváth Mihály ucca 7. Telefon 12—21.

LAMPÉL

ÉS HEGYI

CSÉGNÉL

Csakis igen
tartós minőségű,
garantált jó mosó,
kizárólag
saját készítésű

FÉRFI ING

TISZA LAJOS KÖRÜT
Pospökbazár épület

TISZA LAJOS KÖRÜT
Pospökbazár épület

hálóing alsónadrág
vásárolható.

Minden darab cégjegyükkel ellátva.

Fehérnemű vásárlásnál igen fontos a bizalom
kérdése, cégünk saját készítményeit
garantálja. Reklám inget nem tartunk.

Készítünk mérték szerinti minden
igénynek megfelelő férfi
fehérneműt

LAMPÉL

ÉS HEGYI

SZEGED

